

„Su trots võitku hirmu ja valu, kui ees surma õudusi näed...“

Rahvusoperis Estonia toimus heategevuskontsert Ukraina toetuseks

„Ukrainlased on tugeva tahtega ja vabadust armastavad inimesed. Nad ei anna kunagi alla,“ ütles ukrainlanna Elena Bražnik, kes esitas Estonia teatris peetud heategevuskontserdil „Estonia Ukraina heaks“ Myroslav Skoryki „Meloodiat“ nii hingeläbistavalt, et ükski silm saalis ei jäänud kuivaks. Estonia teatrisse tuli laupäeval saalitäis inimesi, et anda oma panus Ukraina rahva heaks ja väljendada oma ühtehoidmist ja armastust. Kaitsemask, mida viimased kaks aastat oleme kandnud, et hoida end ja teisi kooroonaviiruse eest, püüab nüüd ka valupisaraid, mida taskurätik ei jõua palgeilt pühkida. Kontserdil, kus kõlasid muusikapalad, mille sõnum ja emotsioon sai Ukrainas alanud sõja valguses veelgi sügavama tähenduse, ei jätnud kedagi puudutamata.

Et lõpeks see sõgedus...

Rahvusoper Estonia korraldas juba kaheksa aastat tagasi koos Ukraina rahvusoperiga toetuskontserdi, mille abil soetati tookord sõjas kannatada saanud Slovjanski kaunite kunstide kooli õpilastele uus Estonia kontsertklaver. Seekordse kontserdiga toetati ja aidati taas Ukrainat tema võitluses, mis laastab kogu riiki ja hävitab elusid. Kontserdi tulu annetatakse Punasele Ristile.

„Selles olukorras ei saa keegi jääda passiivseks kõrvaltvaatajaks, vaid peaks kõigi oma oskuste ja võimaluste piires toetama Ukraina riiki ja rahvast võitluses agressoriga ning ühiselt pingutama rahu taastamise nimel,“ seisab kontserdi kavalehel.

Rauno Elp, kes esitas laulu Tambergi ooperist „Cyrano de Bergerac“, oli 40 aastat tagasi Tartu poistekooriga Lvivis oma elu esimesel kontsertreisil, kus neid võõrustas kohalik poistekoor. Ta ütles ERRile antud intervjuus, et tookord ühendas neid muusika ja täna niisamuti: „Täna musitseerime me nende vabaduse ja ka enda vabaduse eest. Ma arvan, et täna me mõtleme kõik südames, et lõpeks see sõgedus, millel on olnud väga ränk hind.“

Õhtuleht

12 13

Rahvusoper Estonia
Estonia teater
Teater

Samast ooperist pärit Roxane'i aaria, mille esitas Kristel Pärtna, on laul armastatud kadetile, kes läheb sõtta ja kaotab seal oma elu. Tänane reaalsus ukrainlaste jaoks. „See on täiesti vastuvõetamatu, kuidas tänapäeval saavad sellised õudused juhtuda,“ ei mõista Pärtna. Tema tegelaskuju Roxane'i elu ei ole pärast armsama surma enam kunagi endine - ta veedab ülejäänud elu kloostris.

„Löö väed, puruks võitmatud väed...“

Sarastro aaria Mozarti ooperist „Võluflööt“ esitanud Priit Volmer meenutas etendust paar päeva pärast sõja algust, kui lavakujunduses domineerivad sinised ja kollased värvid said sootuks teise tähenduse ja hakkasid hoopis teistmoodi kokku kõlama. Sama aaria tollest etendusest, kus tema partneriks on ukrainlanna Elena Bražnik, oli tema jaoks eriliselt tähendusrikas. „Ma pean teda seal lohutama ja trööstima. Ma arvan, et ma ei ole kunagi nii hellalt seda aariat laulnud ja üritanud teda toetada ja lohutada, nähes oma lavapartnerit, kelle hinges ja silmis on pisarad ja süda sel hetkel ikkagi oma kodumaal.“

Delila aaria ooperist „Simson ja Delila“ laulnud Kai Rüütel on neljakuuse tütre ema. Ta tunnistab, et loomulikult paneb teda Ukraina sõja taustal mõtlema, millisesse maailma pisike on tulnud ja milline saab olema tema tulevik. „Kindlasti kallistan teda nüüd palju tugevamalt kui paar nädalat tagasi,“ ütles ta.

„Ukrainlased ei võitle praegu vaid enda vabaduse eest, nad võitlevad meie kõigi vabaduse eest. See on ühest küljest nii uskumatu, et see juhtus, aga teisest küljest - eks me oleme eestlastena alati teadnud, et see on võimalik.“

Kui lavale astus Rene Soom ja laulis „Töötuse laulu“ muusikalist „Mees La Manchast“, mille sõnad kõlavad nii, nagu oleks need kirjutatud innustuseks Ukraina võitlejatele, oli tunda, kuidas saalitäis rahvast tardus, taskurätikud tugevasti pihku pigistatud.

„Näe und, ilmsi võimatut und, löö väed, puruks võitmatud väed. Su trots võitku hirmu ja valu kui ees surma õudusi näed...“

Rene Toom on Estonias oldud 25 aasta jooksul olnud laval korduvalt sõjas - mänginud sõda, laulnud sõjast, läinud sõtta ja inimesi sõjast vastu võtnud. See on olnud mäng, teater.

„Ega me ju praegugi päris täpselt ei tea, mis see sõda tähendab. Aga mida päev edasi, seda sügavamalt, suuremalt ja painavamalt me seda tunnetame. See on üle mõistuse kestev

uni, millest tahaks üles ärgata,“ ütles ta rahvusringhäälingule antud intervjuus.

„Väga puudutav!“

„On jäänud tegelikult ainult üks lootus, et kui see saab meid ka otseselt puudutama, mida loodetavasti mitte kunagi ei juhtu, et me siis suudaksime olla sama ühtne, tugev, uhke, sitke, lootust mitte kaotav rahvas, nagu on ukrainlased. Nüüd ei jäägi tegelikult üle muud kui uskuda ja olla veendunud Don Quijote mõtteteras ja lootuskiires, et hulluste hullus on näha elu sellisena, nagu ta on, ja mitte sellisena, nagu ta peaks olema.“ Kui „Töötuse laulust“ tardunud publiku ette astus mustas kleidis ukrainlanna Elena Bražnik ja esitas hingeläbistavalt Myroslav Skoryki sõnadeta loo „Meloodia“, millest pulbitses valu ja ahastust, aga ka jõulist otsusekindlust ja võimsat võitlusvaimu, ei püsinud saalis olijatel enam taskurätikud peos. Valu langeb pisaratena mööda põske ka viulikeeltele.

Saalitais rahvast tõuseb püsti ja aplodeerib üksmeelselt liigutusest ja tänust, toetuses ja austuses. „Väga puudutav!“, „Liigutav!“, „Võimas!“ jagasid osalised pärast heategevuskontserti oma tundeid ja muljeid. Andku meile kõigile hingejõudu, lootust ja kindlameelsust read „Töötuse laulust“: „Su arm olgu kirgas kui jää, loo torm keset valede kaost. Kui käed enam mõõka ei hoia, siis täht haara tähisöö paost...“

TOETUSKONTSERTE KORRALDATI KA MUJAL EESTIS

Ka Tartus koguneti laupäeval Ukraina toetuseks, et ühiselt laulda. Eestvedajaks oli Tartu koorijuht Lauri Breede, kelle juhatusel toimetab mitu koori. Pärast Ukraina ja Eesti hümnit tänas kõiki tartlasi Ukraina kogukonna üks eestvedajaid Alina Saar: „Lauluga näitame, et me oleme vabad. Vabad ukrainlased, vabad eestlased, vabad venelased, vabad valgevenelased, vabad eurooplased.“

Reedel oli Ukraina toetuseks kontsert Paides, laupäeval peale Tartu ja Estonia teatri veel ka Pärnus. Pühapäeval oli sarnane ettevõtmine Viljandis Vabaduse platsil.

Stanislav MoškovVÕIMAS: Kui ukrainlanna Elena Bražnik esitas hingeläbistavalt Myroslav Skoryki sõnadeta loo „Meloodia“, millest pulbitses valu ja ahastust, aga ka jõulist otsusekindlust ja võimsat võitlusvaimu, ei püsinud saalisolijatel enam taskurätikud

peos. Stanislav Moškov EMOTSIONAALNE KONTSEERT: „Väga puudutav!“, „Liigutav!“, „Võimas!“ jagasid osalised pärast heategevuskontserti oma tundeid ja muljeid.

KATRIN HELEND-AAVIKU